

INSERTIUNI:
se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisele sunt a se adresa redacției și acelea nu să înainteze poiaza.

Epișoale nefrancate nu se primeșc.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:
DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

ABONAMENT:
Pe an 6 cor. pe $\frac{1}{2}$, an 3 cor.
Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.
Pentru România și străinătate Pe an 16 franci.
Un număr costă 12 bani

ACIVITATEA

Conferența preoțească.

Mult Onorabilă Conferență!

Preavenerabilul Consistoriu Arhiepiscopal, condus de o deosebită îngrijire față de poporul, de turma cunoscătoare, ce ne este nouă încredințată spre păstorire, a avut bunăvoie să a decrete spre pertractare în conferințele preoțești din ăstăzi an tema: „*Care sunt scăderile cele mai înrădăcinate în popor și cu care mijloace s-ar putea luca mai cu efect la delăturarea lor*”, cu a cărei elaborare, pentru conferența aceasta fiind însărcinat și eu, și meditând, și luând în privire scăderile și patimile de cari poporul nostru român în genere e molipsit, aflu, că după natura lor, acele sunt unele și aceleși, deși ameșurat gradului de cultură, referințelor sociale și condițiunilor de trai a pădurilor poporului, se manifestează în deosebite nuanțe.

Considerând deci acestea, aflu erașă, că cauza scăderilor și patimilor în cele mai multe casuri să reduce la neștiință, la creșterea și deprinderea rea din familie și societate și la forța împrejurărilor.

La poporul nostru ca scăderi și patimi mult puțin mai înrădăcinate voiu remarcă următoarele: indiferentism religios, necercetarea bisericii, convețuirile ilegale, credința deșartă, fățernicia, dispreț, neîncredere, lenea, necruțarea, lux, invidia, pornire spre procese costisitoare, jurământ fals, furt, fumatul și beția.

Si când am accentuat, că cauza scăderilor și patimilor se reduc în mare parte la neștiință, la creșterea și deprinderea rea din familie și societate și la forța împrejurărilor, totodată am indicat și izvorul acestora, căci cercetându-l în acestea îl vom afla.

Așa d. e. indiferentismul religios în necunoașterea doctrinelor noastre bisericești, în desele trecării proselitistice

și în introducerea legilor să numite politice-bisericești.

Convețuirile ilegale, cari se află mai ales în comunele mixte, intoleranța organelor din parochii din temere ca credincioșii să nu treacă la altă confesiune.

Credința deșartă: în neștiință.

Fățernicia, și disprețul, care să manifestează cu deosebită la pătura poporului mai cultă și situată mai bine materialicește, dar lipsită de cultura inimii, în desconsiderarea virtuții deosebite; ear de alta în remunerarea și preamărirea viții lui. Căci, oare nu să intemplă adeseori, că până când oamenii cei buni pătimesc și sufer greutăți și asupriri, cei răi și nedrepti și desfrânați și vedem strălucind peste alții?

Neîncrederea și invidia: în neaplicarea din partea celor chemați, a legilor și ordinelor în mod consensuș și drept, și fără a lua în considerare interese.

Lenea și necruțarea: în nedeprinderea cu lucrul și cumpătul, încă din frageda tinereță a băieților.

Luxul, fumatul și beția: în caprițile și dedarea rea din familie și societate.

Toate patimile și scăderile enumerate, în genere sunt condamnabile, dar totuși, ca cea din urmă, ca patima beției, nici una nu și atât de condamnată și îngrijitoare; fiindcă nici una nu atentează săa violent și necruțător la avere și viața poporului ca această patimă, care în timpul din urmă a început a se generaliza, chiar și la pătura săa numit »Sex frumos«.

Această patimă omoară nu numai trupul, ci și sufletul, și tocmai pentru aceea sfîntul apostol Pavel în carte sa către Corinteni zice, că »bețivii nu vor moșteni impărăția lui D-zeu«.

Pentru ca să dovedesc cum familia infiltrează aceste rele scăderi în generații mă marginesc a arăta numai cu următoarele expuneri:

Tata, pe când băiețelul încă abia se ridică pe picioare, din iubire nemărginită îi dă cea-ce el are mai placut și prețios — pipa — ca băiatul să se joace cu ea. Ba uneori îl agră este că să-i pună și foc în ea și aprinsă gata să-i-o aducă lui. Băiatul în absență tatălui seu, aflându-i pipa, uneori investită cu materialul trebuincios, pune foc în ea și luându-și aer, de om în vîrstă bărbătească, trage din ea, la început mai puțin, după aceea mai mult, până ce cu încetul să deplinește cu fumatul în toată splendoarea.

Eșind băiatul la uliță și convenind cu soțul seu, care poate nu a avut prilegiu a cunoaște în felul său taina fumatului, cu mare insuflare îi comunică aceluia, îsprava de care el e capabil, și ca acela să nu se îndoească î-o dovedește și în faptă. Si fiindcă tutunul se poate căpăta numai pe bani, ear băiatul ne fiind capabil de lucru spre a căstiga bani, își ia refugiu la alte apucături păcătoase; la furat, mai întâi din casa părintească, după aceea dela vecini și alții, astfel din o patimă alunecă în alta. Si apoi de ce să se părăsească el de această patimă, când vede pe învățătorul seu, că merge cu sugarea în gură până în scoală, pe preotul seu până la ușa bisericii și în comună pe tot omul mai de dat Doamne tot fumând.

Tot în felul acesta stă lucrul și cu patima beției și altele.

Este în popor o credință greșită când susține, că beururile alcoolice au menire de a ațălu pofta de mâncare și a întări organismul omului, pe când e constatat, că aceleătempesc pofta de mâncare și slăbesc organismul; căci dacă cercetăm mai deaproape pe cei ce să indeletnicește des cu consumarea de beururi alcoolice, vom afla că tocmai aceia mânâncă mai puțin.

Astfel, părinții de familie, călăriți pe această credință greșită, pe mititelul și nevinovatul lor făt, încă pe când să afli în față, la nunta botezului lui,

muind vîrful degetului lor în rachiu și atingându-i crudele buze, îl infectează de acest venin.

Crescând băiatul mai mărișor, se împărtășește în rînd cu ceialalți membri din familie la toate ocașiunile de beururi alcoolice, căci, vezi bunule Doamne, »ca să nu descrească băiatul«, și apoi, la părinți le mai vine și bine, că băiatul amețit de beururi își face vœ bună, mai și injurând. Si fiindcă poporul nostru, ori de botează, ori de cunună sau înmormântă, ori de face un tîrg, o împăciuire, sau o îspravă de dai Doamne sau de bucuria prasnicului cutărui, fără de a se tracta și înhina intru pomenirea, ertarea păcatelor sau sănătatea celor vii și norocul tîrgului facut, fără beururi nu se poate, și astfel, fiindcă atari ocașuni sunt dese la popor și des împărtășindu-se și băiatul, să deprime cu încetul și cu această patimă, cu patima beției. Apoi cui nu-i sunt cunoscute sinistrelle urmări, a patimei beției? Injurăturile, certele, adulterul, furtul, omorul, aprinderile, tîrguri oneroase și altele, în cea mai mare parte sunt feții beției. Însă statistica criminalităților încă ne dovedește, că în cea mai mare parte acele sunt efectul beției.

Stîlul loan gură de aur încă patimă beției o numește „mama păcatelor“ și cu drept cuvînt, căci omul bețiv ce păcat nu e în stare a comite?

In urma acestora, pentru paralizarea și delăturarea acestor scăderi și patimi, îmi iau vœ a propune următoarele mijloace de remediu și anume:

a) Propunerea și învățarea mai temeinic a dogmelor și doctrinelor bisericești noastre.

b) Provaderea bisericilor noastre, unde nu se pot înființa coruri bisericești, batăr cu căntăreți, cari să poseadă darul de a cânta bine și plăcut; fiindcă știut este, că toată sublimitatea și taricele serviciului divin, în biserică noastră, constă în măestria de a ști preda pe acestea.

FOIȘOARA

POMUL CRĂCIUNULUI

*Tu n'ai vîzut pădurea, copile drag ai meu —
Pădurea iarna doarme, căza vrea Dumnezeu.*

*Si numai căte-un viscol o bate uneori,
Ea plângă-ătunci cu hohot, cuprinză de flori.*

*Si tace-apoi și-adarme când viscolele pier,
În noaptea astă înțe vin ingerii din cer*

*Si sboard 'ncet de-alungul pădurilor de brad,
Si cîntă 'ncet; și mere și flori din sin le cad.*

*Iar florile s'animă de ramuri până jos
Si cîntec și lumini și-așa e de frumos!*

*Iar brații se desplează, se miră astă cei,
Se bucură și cîntă ca ingerii și ei.*

*Tu n'ai vîzut pădurea, copile drag ai meu,
Dar uite cei trimise dintr'insa Dumnezeu.*

*Un inger rupse-o creangă din brații cu făclii
Așa cum a găsit-o, cu flori și jucării.*

*De parte într'un stau în față-acum Isus,
Si ingerii, o, căte și căte i-au adus!*

*Dar el e bun și împarte la toți căpă il iubesc —
Tu vino, și te schimbă, și »Doamne și mulțumesc.«*

G. Cojbus.

In chestia băncilor sătești.

Ministerul învățătorei, vîzând că sătenii au început să-prindă la înimă gustul de a strângă și a economisi căt de puțin din avutul lor, a hotărât ca băncile sătești, întemeiate până acum și cele cari vor mai lua fină de acum înainte, să fie îngrădite prin reguli sănătoase și finite prin lege. În »Albina« s'a scris mult cu privire la băncile sătești și s'a arătat fel de fel de chipuri de cămășe și arături de cămășe și așezate. În rîndurile de mai la vale, nu mă ating de cămășe și așezării lor, ci de rostul economiei și al împrumuturilor.

Până mai anii trecuți, când vorbiau că, săteanul nostru nu-i strângător, fiindcă n'are cine să-i indemnă la aceasta, și că băncile trebuie să fie și cu deasă, și se spunea într'una că, n'are din ce strângă sau că bea tot ce are, și d'aci desnădejde d'ă mai putea să-i punem pe calea sănătoasă.

Bate și și se va deschide zice sfânta scriptură, și au băut oamenii pe bine și mai cu osebire învățătorii și preoții, la ușile iniției sătenilor, și au început să-prindă rădecini sfaturile de bună chibzuială în traiu, ca astfel să începă și ei a pricepe folosul cel mare al traiului cumpărat.

Obiceiurile sunt mai tari ca legile, și zis'o un mare îscusit în ale legilor și că cei chemați să facă legi poporului, vor face legi reale, dacă nu vor fi unea samă și de obiceiuri și nu vor pune friu celor reale.

Românul, fie dela sat, fie dela oraș, a căpătat, să-l poate de vremuri, rîul obiceiului să fi risipitor al avutului său, iar când nu mai are ce cheltui, aleargă la împrumut cu camătă.

Ziseiu, că poate a fost silit de vremuri la asta și a fost într'adevăr silit, căci: strămoșii noștri, vreme de veacuri au fost hărțuți de fel de fel de neamuri barbare, așa că trăind de zi pe măne, cu frica în sin, nu se găndeau mai departe, căci, ceea-ce ar fi putut agonisi azi, era momentul să cadă a douăzi în gura dușmanilor și așa nu mai era stăpânii nici pe bunul nici pe casa și avutul lor.

Acum că țara noastră este așezată pe temeli tari, și la adăpostul unei oști care a dovedit lumeni întregi bărbăția neamului, românul, poate a-și face un traiu bun și a-și mări prin muncă că mai mult starea sa.

Inceputul a fost greu, d'acum înainte lucrurile se vor schimba și pe zi ce merge și devenind cu mare bucurie că toate satele se întrec care mai de care să dea fină unici banchi, punând fie-care sătean căte puțin din puțin ce are.

Când vom ajunge ca fiecare sătean să aibă adunății la banca satului o sumă de bani, și când acea sumă îi va aduce o dobândă din care să se folosească; când prin sporirea avutului său, săteanul va putea munci bine pămînt; când va avea vite multe cei auresc pungă, când casa îi va fi casă cu soare și nu bordeiu, când în pămîntul său va furniza pasăriile aducătoare de belșug, când pe cel mai mic locuitor al casei va avea de toate sămănat, când cu toții, părinți și feciori, vor fi bine hrăniți, imbrăcați, atunci, și numai atunci, săteanul, și dimpreună cu el noi toți, vom face ochii mari de tot și vom zice: ce minunate sunt băncile și ce bine ar fi pînă ele măcar cu 15 ani în urmă.

Rezultatul la care va ajunge băncile sătești peste 10–15 ani, va fi neîmormânt de mare și pentru săteni și pentru stat; căci dacă am socotit ca depunători la economie un milion de săteni căte un franc pe lună, pînă în 15 ani, băncile ar avea 180.000.000 lei. Auziți! adeca numai sătenii noștri ar putea să aibă în mânile lor $\frac{1}{2}$ parte din datoria Statului, pentru care trezem peste graniță, vagoane de aur, drept dobândă, cui? Tot la oameni ca și noi, cari nu s-au născut bogăți, dar cari au ajuns la bogăție numai prin traiu cumpărat, punând la o parte para cu para, din prisosul ce-au avut.

c) Cuvântarea cuvântului lui D-zeu la toate ocasiunile.

d) Serviciul divin, să se săvîrsească cu toată evlavia și modestia.

e) Bisericile să fie provăzute cu zâmbiri, pentru ca cei mai înaintați în vîrstă, cei bolnăvicioși, debili și neputincioși să afle loc de săzut.

f) Traficul cu lumini, tămâie, smirnă, undelemnii și altele, sub durata serviciului divin, să fie interzise.

g) Desele eșiri și intrări, ce pe unele locuri se obișnuiesc în cursul serviciului, asemenea să se interzică.

h) Pe cei ce trăesc și conviețuiesc ilegal a-i mustre chiar și cu pericolul de a ajuta ură și mânie asupra-ne, precum a făcut și sâf. Ioan Botezătorul, care, aprins de zel sfânt, cu pericolul vieții nu s-a temut a mustre chiar și pe Irod cel crud, pentru o asemenea fărădelege. Pe cei ce conviețuiesc ilegal, dacă voiesc a trece dela altă confesiune la a noastră, să nu fie primiți în sinul bisericii noastre, până nu se va lăpăda de această fărădelege.

Să fie lipsiți de împărtășirea unor servicii.

i) Din cărțile noastre rituale să se emîtă acele molitve, al căror conținut să pare mai mult a întări decât a dezlătura credința deșărtă din popor; precum sunt abunăoară »blâstêm Marelui Vasile« din molitvnic și din unele cărți rituale din regatul român, cari se toloesc și pe aici și unde asemenea se află motive pentru friguri și alte soiuri de morburi.

l) Legea și ordinile să fie aplicate deopotrivă, căci nimic nu dărăpânează mai mult increderea față de popor, decât neaplicarea acestora și nimic nu pune mai curând în conflict pe popor cu preoții săi, decât aceasta.

Ca drept exemplu servească următorul cas:

Este știut, că prin articolul de lege XXVI. din anul 1893 s'a impus urmărea salarului tuturor învățătorilor la minimul de 300 fl. v. a. Organele, respective preoții cei mai conștiențioși din comune, ca să satisfacă legii deoparte; ear de alta să nu se facă culpabilii, cu nespusă greutate, la primul signal, s'au silit a satisfacă legii aceleia. Alții însă, până acum, timp de 10 ani au îndrugarat-o și o mai îndrugă bunul D-zeu și numai până când, stăruind a rămânea tot pe lângă salarul antilegal.

Poporul neștiitor de lege, vîzând, că cea-ce la ei, nu s'a putut, la alții se poate, și că legea numai pentru unii este lege; ear pentru alții nu, — socotind celul drept o apucătură răutăcioasă numai de a stoarce dela ei salar mai mare,

a început a cărti contra preotului, aruncându-i în față, căte și mai căte și că nu e vrednic a-i apăra de greutăți, ca bună-oară preotul N. din comuna N. care nu și-a împlinit datorința.

m) Să se țină cu poporul prelegeri și a-i îndemna cu deosebire pe cei-ce sunt lipsiți de avere a se ocupa cu stupăritul și industria de casă mai intensiv și a îmbrățoșa industria mai cu căldură.

n) Preoții, învățătorii și fruntașii poporului să premeargă cu exemple bune și să se rețină dela beuturi spirtoase și alte deprinderi rele, aducându și aminte de cuvintele Sf. Apostol Pavel scris în carte sa I. cătră Corinteni »Au nu știți că aluat pușin dospește toată frâmentatura« adecă un simplu exemplu rău strică pe mulți.

Băcăinți, la 10 Noemvrie 1903.

Nicolau Maniu,
paroch.

Răspuns dlui Goldiș.

II.

Precum unii călugări din diecesa noastră sunt certați cu morală, așa este dnul Laczi Goldiș certat cu—istoria.

D-Sa voind să se apere față de basata acusă, că a plagiat manualele de istorie ne spune că: »aceiaș soarte (a fost adeăt timbrat ca plagiator) a trebuit să o îndure și Roman Ciorogaru«.

Rău serviciu a făcut dnul Laczi Goldiș amicului său Romi, pentru că în față acestei afirmații, precum în numărul trecut am documentat, că părintele V. Mangra a plagiat pastorală răposatului episcop Goldiș de astădată vom documenta că Roman Ciorogaru nu numai a plagiat planul de regulare, al cathechisării cu care s'a prezentat înaintea congresului din 1900 dintr'un circulariu al consistorului Archidiocesan dar a sedus însuși Congresul național-bisericesc presentând plușii respectiv drept operat propriu.

Dar ca să nu ni-se impune, că bătem câmpii ca dnul Goldiș, să răsfoim puțin jurnalele din 1900 și să vedem ce ne relatează despre această ciorogărească referadă.

»Biserica și Școala« redactată de V. Mangra scrie:

»Acelaș referent, Ciorogariu, raportează cu privire la starea cathechisării elevilor ortodoxi dela școalele străine și propune: «Conistorioarele să îndatorează a provedea cu cathechezi toate școalele străine unde sunt elevi de ai noștri, și totodată să iee măsuri ca cathechisarea să se țină în toată regula după următoarea normă: «Urmează 16 puncte cu printrând dispozițiunile necesare.

•Archimandritul Musta cere ca proiectul de regulare amânat să se transpună Consistorului mitropolitan, ca acela să-l studieze, revadă și prezinte spre aplicare definitivă, laudă altcum comisia pentru zelul cu care a compus și adunat materialul de lipsă.

Referentul Ciorogariu insistă să nu se detragă comisiunilor dreptul de a prezenta congresului și propunerii independente.

•Punându-să la vot propunerile, să primește propunerea dlui Musta, ca să se ia spre știre raportul Consistorului mitropolitan despre catechisare, iar operatul special al comisiunii școlare să se derive consistorului mitropolitan spre folosire la o regulare definitivă. — Atât »Bis. și Școala« redigată de V. Mangra ortacul lui Ciorogariu.

»Tribuna Poporului« organul oficial al adunăturii de amici plagiatorii merge mai departe și îl tămâiează și ridică pe Roman Ciorogariu pentru academică-i (!) referadă până la al septelea cer scriind în Nr. 192 următoarele:

•Dacă a fost că un moment înălțător [«decă la congres】 și acela să datorește amicilor nostri arădani, dintre cari Dr. N. Oncu și R. Ciorogariu s-au distins prin referade făcute pe un nivel adevărat academic. Însi Preacuvioșile lor, cari au combattut de altfel îndeosebi propunerile dlui Ciorogariu, s'au simțit datori să-i aducă laude în plenul congresului.

•Cuvântarea D-sale caldă și plină de argumente, pe cari numai un bărbat de școală consumat le știe fixă, este ascultată de congres cu deosebită luare-amintie și dacă nu intrevineau archimandriții jaluzi (?) (auzi !) ca totul să treacă prin consistorul metropolitan, toate propunerile erau să fie primeite en bloc, atât de mult dnul Ciorogariu captivase pe toți.

Astfel de laude numai »Tribuna Poporului« îi putea aduce. Dnul Ciorogariu om al aparențelor însă nici după aceste laude n'a avut modestia a-le declina dela sine. Dar pe lauri ieftini cu cari îl incununa »Tribuna Poporului« pentru referada șterpelită nu mult a putut dlul Ciorogariu să se odichnească cu răsfat, căci revenid »Telegraful Român« în Nr. 140 din acelaș an (1900) asupra cestiuniei scrie:

•In congresul din anul acesta s'a prezentat un raport detaliat al Consistorului metropolitan în cestiunea cathechisării.

•Consistorul mitropolitan între altele a promovat la congres deodată cu raportul Consistorului nostru archidiocesan și circularul din Ianuarie 1899 în care s'a regulat mai indetai cathechisarea elevilor gr.-or. în școalele străine de pe teritoriul archidiocesei. •Comisiunea școlară din sinul congresului a luate din actele promovate la congres circularul consistorului archidiocesan, a acceptat întru toate cele 16 puncte, în cari s'a normalizat cathechisarea aici în archidiocesă, le-a prezentat

ca operat al ei, și a propus primirea lor ca normă pentru întreagă mitropolia.

•Ce e drept, comisiunea școlară congresuală a pus o mică introducere și un mic sfîrșit și în acel mod a prezentat congresului normele statorice în archidiocesă la începutul anului 1899.

•Congresul să vede că nu a fost din destul instruit despre aceea, că proiectul de normativ al comisiunii școlare din sinul congresului este operat Consistorului Archidiocesan, deoarece cu cuvinte bine alese prin rostul Prea Cuvioșiei Sale domnului archimandrit Filaret Musta a lăudat zelul, munca și aptitudinile de specialitate ale comisiunii școlare, care în scurt timp a prezentat un asemenea operat, operatul însă l-a derivat consistorului metropolitan spre al comunica consistoriilor eparchiale, ca acelea să pună în practică ceea-ce să potrivește cu imprejurările din parohii, și apoi la timpul său despre cele experiente să facă raport.

•Un vestiment frumos, chiar străin și împodobeste pe om» adaugă mai la vale ironice »Telegraful Român«.

Dar cel mai clasic document dat în cestiunea aceasta este decisul Consistorului mitropolitan luat în ședință din 14 Noemvrie 1900. În acest act trimis la toate Consistoarele eparchiale și sosit la Consistorul nostru în 14 Decembrie cetim:

•In congresul finit est-an, raportând Consistorul metropolitan, că o regulare uniformă a cathechisării la institute străine întâmpină greutăți neinvinate din cauza insuficienții mijloacelor pentru dotarea caticeștilor, — comisiunea școlară a congresului raportor Romul Ciorogariu astănd între actele prezentate congresului circularul Consistorului Archidiocesan din 14 Ianuarie 1899 Nr. 9563/1898 esmis în afacerea cathechisării în urma conlusionului Consistorului metropolitan din 12 Noemvrie 1897 Nr. 334, comunicat tuturor Consistoarelor, — a copiat acel circular și l-a prezentat în congres ca operatul său propriu.

•In cursul discuțiunii asupra aceluia, unii membri ai congresului au constatat cu multă satisfacție, cu recunoștință și laudă zelul, munca și aptitudinile de specialitate ale comisiunii școlare, crezând că au de a face cu operatul aceleia, ear congresul astănd, că nu e consult a vota un operat codificator fără ascultarea Consistorului metropolitan și a consistoarelor eparchiale, prin conclusul Nr. 84 a derivat proiectul de regulament, care să crede că e al comisiunii școlare la Consistorul metropolitan.

•Afacerea fără îndoeală primea altă soluție, dacă referentul comisiunii ar fi informat congresul, că proiectul de regulament e scos din actele

Dar dacă și orășenii se vor lăpăda de risipă și vor fi mai strângători? Atunci n'am mai vedea orașele noastre pline de slugi și argați străini, cari au strâns milioane (1), iar stăpânii lor datori vînduți; n'am mai vedea cum împrejurul nostru se îmbogățesc străinii, iar noi sărăcim în țară bogată, ci din potrivă, am umplea lăzile noastre cu hărtile statului nostru, iar nu pe ale altora.

Dar, pentru ca să putem ajunge la astă frumoasă stare, se cere, ca atât cei chemați cu conducerea și cu paza băncilor, cum și dela fiecare sătean depunător: sgârcenie la împrumuturi și mâna spartă la economie.

Imprumuturile, să nu se dea decât pentru nevoi bine-cuvântate, cari în urmă fac să crească avutul săteanului și anume: cumpărarea de semințe alese, închirierea ori cumpărarea de mașini acolo unde munca nu se poate face bine și spornic cu vite; cumpărarea de pămînt sau luarea cu arîndă dela stat; cumpărări de locuri ori zidiri de case; cu un cuvânt numai și numai pentru scopuri cari aduc o dobândă sau folos banului.

Să nu se împrumute bani pentru petreceri la nunți, botezuri, ori alte cheltuieli țărărost, cum e obiceul multora.

1) Slugile din țară noastră au 2,410.929 lei la Casa de Economie, deosebit de ce trimis acasă. (Monitorul oficial Nr. 182, pag. 6.291/1902).

Știu, că în legea băncilor sătești, s'au pus îngrădeli împrumuturilor, dar iarăși mai știu că și în legea casei de economie a militariilor, s'au pus îngrădeli dă nu se împrumuta decât la nevoie mare; totuși, când e vorba de împrumut, apoi se găsește de omul îscusit, atâtea nevoie, în căt împrumuturile s'au făcut și se fac mereu, fără nici o cașnă; și ce e mai rău, multe din ele fară nevoie ci numai astă pentru cheltuieli cari se pot face și din leașă, dacă este chibzuială și săcoteală în traiu.

Lucrul e rău, căci banca oficerilor, a izbutit în adevăr să strângă din depuneri la economie, peste 1.500.000 lei, în trei ani; dar la ce folos dacă toti banii i-a împrumutat tot oficerilor? În astă ch'p, mai rău te strici decât te dregi; 100 lei economie și 90 datorie! Nu-i socoteală. Si mai rău încă, căci militarii vîzând că la banca asta se strâng bani mulți, îi au prins grija de ei, astă că doresc, a li-se mai mări dreptul la împrumut și în loc de leașă pe trei luni, plătită în 12 rate, cum au drept azi, să aibă dreptul să se împrumute cu leașă pe șase luni și mai mult. Frumos de tot!

De aceea, nu e rău să se bage de sămă și la Casa corporului învățătoresc, care a luat ființă, și să se pună îngrădelă și sgârcenie la darea împrumuturilor.

Dar să venim la băncile sătești: dacă țara noastră trece de o bucată de vreme prin nevoi mari, pricina a fost tot lipsa de avere a poporului nostru, care, de curînd trezit din nenorocire și întunericul trecutului, a trebuit să cate a se pune în grabă de rînd cu popoarele luminate și pentru asta a trebuit cheltuieli cu întemeierea și zdrea statului, apoi cu înzestrarea lui cu școli frumoase pentru popor, drumuri de fier cari se duca pâna mănosului nostru pămînt peste mări și tări, cheltuieli cu ținerea unei puternici oltori cu tot ce-i trebuie pentru un cas de răsboiu și alte multe nevoi. Pentru toate asta au trebuit bani în pripă și i-am împrumutat d'afară. Acum să-ști dea fie-care sămă, că folos și cătă fericire, ar fi fost pe țara noastră, dacă singura ar fi fost în stare să dea cu dobândă Statului, banii trebuincioși?

Se știe că una din tările cele mai boate este Franția. Si de ce? Fiind că săteanul Francez, e un strângător aprig fără ca să ducă trăiu sgârcit, dimpotrivă casa lui e plină de toate. Bogăția săteanului Francez, a mantuit țara, la 1870, căci în urma răsboiului nenorocit, au trebuit tărei miliarde, ca

să plătească despăgubire vrăjmașilor, și în mai puțin de 10 ani au putut să le plătească, fie prin împrumuturi, facute Statului, de către săteni în parte, fie prin dări grele pu-

intregului popor pe cari le-a dus ușor în spate. Azi săteanul Francez, are în lada lui hărții de bani de-ale Statului dela cari din 3 în 3 luni, primește dobândă.

Când băncile noastre sătești, vor ajunge la o desăvârșită înflorire, va putea și săteanul nostru să cumpere hărții d'ale statului nostru, și a primi el dobândă în loc de a o trimite peste granță.

Tot a-a, cu incetul vom putea ajunge ca prin mijlocirea băncilor sătești, să putem încheia mici meșteșuguri și chiar negustorii la sate, cu cari sătenii să se poată îndeletnici în timpul iernei și astă să crească tot mai mult bogăția tărei; dar despre asta voi scrie cu de-amănuntul altă dată.

Căpitän S. Leonte.

M. a. m. a.

•Tărziu e ahl de tot tărziu;

•Si zis-a că venă de vreme;

— Prin străzi înguste vîntul gême

•Si prin ogeaguri a pustiu.

•Aud un pas, el a sosit.

•Să sting lumina, să nu vadă,

•C'am fost a temerilor pradă

•Si toată noaptea n'am dormit.

Consistorului metropolitan, și nu e elabotatul comisiunii scolare congresuale, ci e operatul Consistorului Archidiecesan.

Eată dle Goldiș, că grave și reale temeuri au avut cei cari pe cuviosul Ciorogariu I au infierat cu pecetea rușinoasă a plagierii. Cele scrise mai sus nu atât D-tale, căci trebuie să îi cunoști bine pe nedespărțitul ortac și amic de principii în ale lucrărilor sti-lare (vorba e doar cine să asemăna să adună), ci le scriem pentru publicul cetitor, pe care D-ta voești al induce în eroare și ai abate intenționea dela Dta arătându-te asemenea Ciorogariului tărit pe nedreptul, din ură și răsburare... Dar cu un Ciorogariu necum înveli dar nici cărpă nu te poți. Nu știm de ce să ne mirăm mai mult de temeritatea omului-călugăr numit Ciorogariu, care a căutat, ca prin produse străine să seducă congresul dându-le înșăfășarea ca fiind ale sale proprii, sau de temeritatea lui Goldiș, care vrea să-l scuze.

Te somăm deei dle Goldiș, să ne arăți „*rexul causal*“ între plagiatura comisă de Ciorogariu și alegerea de episcop din Arad!

Ara d. Decembrie 1903.

Podgoreanul.

SCARLATINA

(Urmare și fine.)

Roșata pierde în cel mult 10 zile și bolnavii încep să se cojă prin mici solzi de piele, în forma tărâtelor, pe corp și pe față, pe când la mâni și la picioare se curăță prin bucați mai mari de piele, iar pe unde e pielea mai groasă, la picioare și la mâni, se ridică deodată toată palma sau toată talpa, pe când la degete iese pielea ca degetele de mânusă. Această cojire ține 8—15 zile, dacă îngrijim bine bolnavul, făcându-băi adeseori; iar uneori, când nu îngrijim de el, ține și 30—60 zile. Durata boalei, după cât vedem, este de 2—6 săptămâni, atunci când scarlatina este normală, fără complicații. Se pot îvi insă, complicări de-a boalei, mai ales în timpul cojirii, cum sunt, nefrita sau boala de rinichi, când bolnavul se umflă la mâni, picioare, față și tot trupul, provenind din cauza răcelei, sau din cauza mânărei; sau boli de inimă, sau anghină rea în gât, sau reumatism, sau în fine udme (abcese) la gât sau la urechi, cari coc și se sparg, producând multă slabiciune bolnavilor; atunci boala devine mai lungă și este la pericol de moarte.

Tratamentul. Tratament propriu zis nu are scarlatina, atât numai că trebuie combătute dela început semnele boalei prin mijloace higienice. Cum vom bănu că un copil s'a îmbolnăvit de scarlatină, trebuie ca neîntâriat să dăm de veste la primărie ca să fie medicul; până atunci trebuie să-l despărțim de alți copii sănătoși, punându-l într'o oadă cât de mare, aerisită bine și călduroasă. Ca să grăbim eșirea roșetei și să mai ușurăm boala, să-i facem dela început baie caldă peste tot trupul, spălându-l bine cu săpun. Gura și gâtul asemenea să vor curăță cu apă călduroasă, după ce mai întâiu a fost fiartă apa. Ca mâncare numai lapte, dela început, fără pâine, covrigi, sau altceva, și continuând astfel chiar după ce s'a cojit încă 2—3 săptămâni. Ca să grăbim eșirea, să nu incetăm a-i face băi călduțe în fiecare seară.

Dacă fierbințeala este prea mare și copilul aiurează uneori, atunci baia rece este mai bună, sau comprese reci peste tot corpul, câte 1—2 pe zi. Pe din lăuntru putem da ceaiuri făcute sau din floare de teiu, sau floare de romaniță (mușețel), sau de floare de soc; ca beutură, limonadă de lămăie sau zamă de orz (fiertură). Pentru gâlcii, dacă sunt prea mari, recomand de a le atinge de mai multe ori pe zi cu un

pământuf de bumbac, muiat în »apă oxigenată«, îndoită cu »apă boricată«, de la farmacie. Baia de picioare cu muștar sau cu sare, ușurează durerea la cap. Dacă copilul s'a umflat, trebuie să i facem 2—3 băi calde pe zi, și ceaiuri de floare de soc, sau de mătase de pupușoiu, sau de rădăcini de pătrunjeli sau de boabe de enupere, să-l ferm de răceală și mâncare numai lapte. Cum să ne ferm de scarlatină?

Scarlatina este o boală molipsitoare și cere foarte multe îngrijiri; ori-ce persoană care îngrijește de un scarlatinatos, trebuie să se spele pe mâni adeseori, mai cu seamă înaintea mesei. Nu va mâncă nici-odată în camera bolnavului. Lingurile, cecile, paharele, farfurie cari au servit la bolnav, se vor curăță imediat după întrebunțare cu apă fiartă.

Toate hainele, rufuli și obiectele din casa unui scarlatinatos, vor trebui, după terminarea boalei, spălate, opărite sau arse, iar odaia văruită și desinfecțată. Bolnavilor nu le va fi permis de a ieși din casă, decât numai după ce au făcut o baie caldă, cu săpun. Copilul care a avut scarlatină nu va fi permis la școală, decât după un interval de 40 zile cel puțin, dela începutul boalei.

Dr. Constatin An. Macri.
Foltești-Covurlui.

A V I S.

Suntem la sfîrșitul anului și parte însemnată a abonenților nostri **sunt încă tot în restanță cu abonamentele**. Din nou îi rugăm pe toți restanțierii, veci și mai noi, **azi achita datorința față de noi**, cari cu mari cheltuieli susținem foia.

NOUTĂȚI

Concert în Orăștie. »Reuniunea rom. de cântări din Orăștie« anunță — după »T. R.« — concertul »cel va da acolo un grup de teologi din Seminarul Andreian«, Sâmbătă, în 26 Decembrie v. 1903. (a doua zi de Crăciun) ear »B. E.« il publică pe 27 Dec. v. (a treia zi de Crăciun). *Datul din »T. R.« este smintit, ear cel din »B. E.« este asemenea! Noi avisăm pe cetitorii nostri, că concertul se va ține Vineri, în 26 Decembrie, [a doua zi de Crăciun] în sala hotelului »Transilvania«, cu următorul program:*

1. G. Dima: »O, ce veste minunată! [colindă]; — 2. H. Kirchner: »Măestri și plugarii«; — 3. I. Vidu: »Auți valea«; — 4. Solo de flaută, cântat de Victor Mureșan, cu accomp. la pian de Dna Victoria Dr. Erdélyi; — 5. I. Vorobchievich: »Ceașul rău« [baladă]; — 6. Flechtenmacher-T. Popovici: »Dorul înstrăinatului«; — 7. a) I. Vidu: »Creangă ruptă«; — b) N. Popovici: »Hora dela Griviță«; — 8. C. G. Porumbescu: Solo de violină, cântat de Laurențiu Curea, cu accomp. la pian de Dna Victoria Dr. Erdélyi; — 9. I. Vidu: »Din șezatoare«; — 10. C. G. Porumbescu: »Marșul cântăreților«.

Preturile: Locul I. 2 cor., locul II. 1'60 fil., locul III. 1'20 fil., partere 1 cor., galerie 50 fil., Logele à 8 cor.

Suprasolviri benevoile să primesc cu mulțumită. Comitetul. După concert urmează dans.

Earna noastră mânăcuprinsă. O zicală veche românească, care o auzim când întârzieră frigul și zăpada. — Adevărat, că anul acesta a întâriat neobișnuit de mult. Acum însă ceteam că mai peste tot locul a nins și s'a început gerul. În Budapesta a nins Dumineacă toată noaptea și până luni la ameazi. Sosirea treinurilor cu întârzere de căte o oră asemenea vestesc de peste tot locul ometuri. La noi a nins de Luni seara și zăpada să ține. Earna și frigul acestui an abea să început, aşa dară pe la finea lui Decembrie.

Corul bisericiei gr.-or. rom. din Deva invită la concertul împreunat cu producție teatrală ce se va ține Vineri la 26 Dec. v. (8 Ian. n. a doua zi de Crăciun) în sala »Redoută« din Deva. Comitetul aranjator. Prețurile de intrare, de persoană: loc I. 2 cor.; loc II. 1 cor. 40 fil.; loc III. 1 cor.; Partere 80 fil.; Galerie 50 fil. Începutul precis la 7½ ore seara. Venitul curat este destinat pentru ridicarea turnului la bis. gr.-or. din Deva. NB. Suprasolvirile marinimoase se vor primi cu mulțumită și se vor cumpăra pe cale ziaristică.

Program:

1. G. Dima: »O ce veste minunată! colindă pentru cor bărb. 2. Două cântări pentru cor mixt: a.) T. Popoviciu: »Foie verde pup de crin«. b.) G. Dima: »Mândruliu de demult«. 3. I. Dürner: »Furtuna« pentru cor bărb.

II. »Pictorul fără voie« comedie într'un act de A. Popp. »Tiganul și ursoaica« monolog de Th. Speranță, predat de dl Ioan Silier, inv. »Dragoste copilărescă« comedie într'un act de Murai loc. de Dr. I. Sigrescu. După producție dans.

Minerva. institut tipografic, societate pe acțiuni în Orăștie. La alt loc publicăm convocarea adunării generale, care are de scop licuiderea acestui institut, așa că disolvarea lui.

Suntem curioși de motivele direcționii cu cari vor păsi în fața acionarilor. Ar fi la loc, ca fiecare acionar să ia parte la această adunare, să se convingă despre eventualitatele iregularități, trăgând la răspundere pe cei vinovați în ale administrației.

Încă avem informări, apoi cunoștințe din trecut, în jurul acestui institut să se perondate multe lucruri netrebuie și pagubitoare.

Acionarii au drept de a cere toate deslușirile dela cei chemați, precum chiar și alte remedii legale.

Somăm pe Domnii acionari a se prezenta și a să depune acțiunile lor pe terminul din convocator.

Tinerimea română din Crișcior invită la producție teatrală împreunată cu joc ce se va ține Vineri la 26 Decembrie v. 1903 (8 Ian. 1904 n.) în sala dulei Mătyás János din loc. Venitul curat este destinat în favorul bisericii noastre române gr.-or. din loc. Începutul la 8 ore seara. Aranjator. Prețul de Intrare: Persoană: Loc I. 1 cor. 60 fil., Loc II. 1 cor. 20 fil., Loc III. 80 fil. Oferte marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cumpăra publice.

PROGRAM

I. »Inimicul soacrelor« comedie într'un act de Bb. Persoanele: Drul Veleșeu (50 ani) G. Tomodan. Tiberiu Veleșeu, June N. Mot. Doamna Faur (36 ani) Eleonora Feier. Claudia, fiica acesteia Maria Pașca. Măriuța, bătrâna servitoare M. Stan.

II. »Săracie lucie« comedie într'un act de I. Vulcan. Persoanele: Sivu Ierniță, epitrop Dănilă Feier. Veselina, fată lui Tecla Hurdea Ioță, căruș Ioachim Gran. Trăilă Liliac Nicolae Moț. Viligă, nebunul satului Ioan Hurdea. Sanda, tigănuș vrăjitoare * * O nevastă M. Stan. Altă nevastă M. Criștori. O fată M. Pașca. Altă fată M. Moț. Un fecior G. Tomodan. Al doilea fecior V. Iacob. Neveste, fete, ficioare, copii, popor. După producție dans.

„Călindarul Plugarului“.

În editura tipografiei A. Mureșanu, Brașov, a apărut »Călindarul Plugarului« pe anul visect 1904. — Anul XII.

Ca și în anii trecuți, așa și anul acesta »Călindarul Plugarului«, fidel numelui său, intră în casele cărturarilor nostri dela sate, ca prin învețături și povestile din ramura economiei, să le imbogățească cunoștințele și să-i îndemne la muncă rațională, servindu-le totodată de călăuză în viața practică.

Cei cari se vor grăbi a-și procura »Călindarul Plugarului«, vor mai avea, în afară de aceasta, prilegiu de a-și petrece cu el căteva ore vesele și seninile, ceteind bucățile alese ce le cuprinde în partea literară și distractivă,

în care se publică căteva piese alese, anedote, glume și povești.

Continutul »Călindarului Plugarului« este următorul:

In frunte se află o ilustrație: (Orasul Brașov). Urmează cronologia anului 1904. — Regentul anului. — Sérbătorile și alte zile schimbătoare. — Calendarul sérbătorilor mai mari. — Posturile la răsăriteni. — Caracterul anului 1904. — Urmează partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului, la fiecare lună dându-se sfaturi asupra lucrărilor, ce are se le facă economul, care ține să-și poarte economia după toate cerințele. — Urmează genealogia domitorilor din Europa. — Taxele telegramelor și postale. — Taxele pentru epistole. — Taxele pentru pachete și pentru porto tarif după greutate. In partea aceasta se dau numeroase indicații cu privire la regulile de observat la trimiterile de scrisori, bani și pachete. — In rubrica timbre și taxe se arată, ce anume timbre și taxe se cer la tot felul de petiții, documente etc.

Rubrica tărgurilor este foarte bogată. După datele oficioase din nou îndreptate și publicate de ministrul de comerț se arată tărgurile libere din Ardeal, Bănat și Tăra ungurească, cu observațiunile necesare, apoi tărgurile din Bucovina, și un adaus la tărgurile din Bănat și Ungaria, precum și tărgurile aranjate după lună.

Partea economică a Călindarului conține următoarele articole scrise de colaboratorul nostru economic dl I. Georgescu; anume: »Industria de casă — seceriș de earnă«, un articol instructiv despre marile foloase ce le aduce tăranului nostru industria de casă; »Cultura prunilor«; »Ciuma cartofilor«: »Boala de gură și de unghii la vite«.

In partea literară se publică trei poezii alese: »Codrule Măria-Ta« și »Doina« de M. Eminescu, apoi »Cântec românesc« de G. Coșbuc. Urmează o istorie foarte interesantă: »Cuza Vodă și tărani«, scrisă de colaboratorul nostru dl Gr. N. Coatu (Banca, jud. Tutova, România) într-o limbă neaoșe moldovenescă ce seamănă mult cu limba ce se vorbește la România din Transilvania.

Urmează după aceasta un interesant episod din viața directorului de școale Gavril Munteanu, scris de G. Baritiu, și o caracterisare, de C. Bolliac.

Se publică apoi Povești interesante și instructive, ear la urmă Anecdote și glume.

Partea restantă cuprinde anunțuri pe mai multe pagini.

* * * **Călindarul Plugarului** costă exemplarul 44 bani + porto și se vinde la tipografia A. Mureșanu, la librăria H. Zeidner, Brașov (care are și depositul pentru vânzătorii de călindare) și în toate librăriile. Așa în librăriile dela Arad, Agnita, Blașiu, Baia-mare, Bistrița, Caransebeș, Cernăuți, Cohalm, Elisabetopol, Făgăraș, Gherla, Lugoj, Mediaș, Oradea-mare, Oravița, Orăștie, Reginul săsesc, Sibiu, Sătmăre, Sebeșiu, Timișoara etc.

BIBLIOGRAFIE.

Călindarul »Unirii» pe anul 1904. Cuprinde pe lângă șematismul preoților provinciei metropolitane de Alba Iulia și Făgăraș și șematismul învețătorilor. Este un Calendar de deopotrivă folositor și bun pentru preoți, învețători și economi. Partea literară este avută. Are și un frumos tractat despre economia rațională, despre drepturile învețătorilor, despre testament și altele.

Celor ce vor comanda Calendarul li-se va da și căte un frumos Calendar de părete.

Exemplarul costă 50 fil. + 10 fil. porto. La 10 ex. se va da 1 gratis și se expediază franțo.

Blaj.

Tipografia Seminarului Archidiecesan.

CONVOCARE

Domnii actionari ai *institutului tipografic „Minerva“*, societate pe acții în Orăștie, sunt prin aceasta invitați în sensul §-lui 19 al statutelor la **adunarea generală extraordinară**, care se va ține în Orăștie la **11 Ianuarie st. n 1904** la 3 ore p. m. în localul institutului (Piața mare Nr. 2).

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

- Raportul direcționii despre starea institutului și despre scopul adunării presentă.
- Propunerea direcționii pentru disolvarea societății pe baza §-lor 27 și 28 lit. l) din statut.
- Indemnisarea direcționii cu disolvarea societății pe baza legii comerciale (§ 203).
- Exmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal, luat în adunarea generală extraordinară.

Orăștie, la 29 Noemvrie st. n. 1903.

Direcționea.

N.B. Domnii acționari sunt rugați să depună acțiunile lor conform §-lui 20 din statut, care dispune următoarele:

§. 20.

La adunarea generală pot participa numai acei acționari, cari sunt treceți cu 6 luni mai înainte în registrele acționarilor ca atari și cel puțin cu o zi înainte de adunarea generală au depus pe lângă revers acțiile scrise pe numele lor, respective pe numele acestora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență la cassa institutului eventual și alte locuri numite de direcțione și convocare.

Calendare pe anul

⇒ **1904.** ←

Cartea Românilui. Prețul 60 bani. Se poate procura la tipografia «Victoria» în Simeleu (Szilágysomlyó). În acest calendar se cuprind portretele reușite a celor 3 bărbați fruntași și conducători ai Sălii lui: George Pop de Băsești, Alimpiu Barbolovici și Andrei Cosma.

Calendarul practic. Lugoj. Prețul 50 bani. Se poate comanda în librăriile Adolf Auspitz și Coloman Nemes în Lugoj. Cel mai voluminos și practic calendar.

Calendarul «Poporului Român». Budapest. Prețul 50 bani. Se poate comanda la redacția «Poporului Român», Budapest VI. Strada Vörösmarty 60/a. Cuprinde literatură interesantă și instructivă.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țară și experează

— **împrumuturi pe pământuri și edificii** —
cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese, și anume pe termin de 10—70 ani cu 2%—5 $\frac{1}{4}$ %.

Credit personal cu garanții și obligații pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără garanții.

— **La dorință servim cu informații, rugând marcă postală.** —

„PECUNIA“

întreprindere de credit, Sibiu (Nagyszében).

Calendarul »Bunul Econom«, Prețul 30 bani. **Calendarul »Terenului.«** Prețul 40 bani. **Calendarul »Sfintei Treimi.«** Prețul 50 bani. Aceste calendare se pot comanda la tipografia «Ideal» din Hunedoara.

Calendarul „Unirii.« Prețul 50 bani. Se poate comanda la tipografia archidiocesană în Blaj (Balázsvalva).

Sz. 9078—1903. tkv.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONATA

A szászvárosi kir. jibiróság mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kozák János és neje vahajtatóknak Dragota Márta végrehajtást szenvédő elleni 4 kor. tökekötelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. jibiróság) területén levő Kis-Denk fekvő Kis-Denk 19 számú törökben a + 1 rend. 26/b, 27 hr. sz. ingatlanra 356 kor., a + 2 rd. 310 hr. sz. ingatlanra 18 kor., a + 5 rd. 608 hr. sz. ingatlanra 96 kor., a + 6 rd. 688/1 hr. sz. ingatlanra 74 kor., a + 7 rd. 935 hr. sz. ingatlanra 38 kor., a + 8 rd. 1084 hr. sz. ingatlanra 82 kor., a + 9 rd. 1249th hr. sz. ingatlanra 18 kor., a + 10 rd. 1254/2 hr. sz. ingatlanra 16 kor., a + 11 rd. 1589 hr. sz. ingatlanra 12 kor., a + 12 rd. 1945 hr. sz. ingatlanra 18 kor., a + 13 rd. 1968th hr. sz. ingatlanra 8 kor., a + 14 rd. 1460 hr. sz. ingatlanra 32 kor., a + 15 rd. 2516 hr. sz. ingatlanra 24. kor., a + 16 rd. 2612 hr. sz. ingatlanra 26 kor., a + 17 rd. 2574/2 hr. sz. ingatlanra 8 koronában az árvérést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1904. évi február hó 26. napján dél. e. 9 órakor**, Kis-Denk község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladhati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Szászváros, 1903. évi november hó 27-én.

Sóhalmy,
kir. albiró.

Lemne de zidiri și scânduri.

Subsemnatul aduc la cunoștința on. public, că sunt provizor din nou cu un bogat deposit de **lemn de zidiri și scânduri**, precum sunt: **grinzi, vanturi, căpriori și tot felul de material de lemn.**

Depositul meu se află în **Orăștie** (Strada Pricazului, casele Dlui V. N. Bidu) și o filială la **Geoagiu**.

Se trage luarea aminte a on. public, că toate lemnele de clădire sunt acuizate din marele deposit de lângă Brașov, și anume, brad adus pe osie, ear' nu plutit.

Materialul bun și prețurile moderate sunt deja cunoscute.

Cu toată stima

Ferencz & Weinberger.

11—

Inserțiuni și reclame cu prețuri moderate se primesc la administrația foii „Activitatea“.

Avis!

Se aduce la cunoștința onoratului public din Orăștie și jur, că

Apa minerală „Dacia“

de acum înainte au luat-o în întreprindere pentru vânzare dl Gustav Zobel, comerciant în Orăștie.

Atât pentru privați cât și pentru hoteluri apa să vinde:

O sticlă de 1 litr. cu . . . 12 bani.

9— O sticlă de $\frac{1}{2}$ litr. cu . . . 9 bani.

Hotelierii sunt îndreptățiti a o vinde: sticla de 1 litr. cu 24 bani și de jumătate litr. cu 18 bani.

„Minerva“
Institut Tipografic
Orăștie.

Se recomandă a executa următoarele:

- Opuri, Broșuri și Plăcate
- Bilete de logodna și cununie
- Carte și epistole

Circulare & preț-currenturi

Note, Bilete de vizită după plac și cerere

Registre și imprimante

Azunuri, Compturi și Adrese, Bilanțuri etc. etc.

A ceastă tipografie este provizor cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asigurată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în poziune de a pute executa orice comandă prompt și cu cea mai mare acurateță!

Comande din afară se efectuează repede!